

Observatoriul este de două ori în săptămână, Miercuri și Sâmbătă.

Pretul

pentru Sibiu pe 1 anu întregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusu la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisu cu post'a în laintrulu monarchiei pe 1 anu întregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În străinatate pe 1 anu 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 5 fl. séu 11 franci. — Numeri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu și literariu.

Anulu VI.

Ori-ce inserate,

se platescu pe serie sên linia, en litere merunte garmondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la a dou'a si a trei'a câte 6 cr. v. a. si preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.

Prenumeratiunile se potu face în modulu celu mai usioru prin assemnatiunile postei statului, adressate de a dreptulu la Redactiunea Diariului

„Observatoriulu“ în Sibiu.

Nr. 104.

— Sibiu, Sâmbata 31/12 Ianuariu. —

1883.

Resultatulu alegerilor municipali.

Ati voitu activitate electorala pe temeulu legii electorale unguresci? Ati pretinsu că poporulu românesc se se armadie preste totu în virtutea solidaritatii cu actiuni constitutionali, precum ar fi fostu se fia si acésta? Alegatorii pe câti i-au suferitu a cea lege se pôrte acestu nume, au facutu în tôte comitatele, cu puține esceptiuni pe voi'a dvôstra, cari ati asteptatu si ve incapatînati a mai astepta si pe viitoriu tôte minunile dela o actiune legata de mani si de picioré. În cele mai multe comitate inteligenti'a poporului chiamata si indemnata prin cercularie si pressa a se pune în fruntea actiunei, s'a reculesu cu doue trei luni mai înainte, au preparatu terenulu în mai multe moduri permise de lege, éra alegatorii de nationalitate romana în marea loru majoritate au mersu cu ei pâna la urne si au votatu solidariu ori au protestatu solidariu; numai pe unde prefectulu va fi luat u posutura de teroristu, romanii presentii au tacutu că si sasii, pentru-că se nu dea pretextu la mesuri care ar fi pututu se puna si patient'a de ôie la proba grea. Scurtu, alegatorii romani au intratu în actiune si au facutu fôrte bine, pentru-că se dea lumei exemplu practic, pipaitu de ceea ce nu pôte se scôtia la cale acestu poporu, sub acésta sistéma, lege si administratiune.

Din tôte raporturile publicate pâna acum despre resultatulu alegerilor municipali, atâtu în diariile romanesci câtu si magiare si germane acela este cunoscutu la publiculu întregu. Romanii au fostu batuti si totuodata batjocoriti mai în tôte municipiile si numai acolo au reusitu în câtva, unde s'au pututu întielege cu sasii sau si cu magiarii în 2 comitate, unde acestora li-au fostu preste putintia de a desbina pe majoritatea romanésca. Cum-că alegatorii magiari au tractatu tóta acésta actiune din punctu- de vedere eminentu nationale magiaru, au declarat-o pe fația intrég'a pressa magiara, si fiulu ministrulu-presiedinte Coloman Tisza candu a disu în urm'a alegerilor din comitatulu Biharu, că se bucura fôrte de triumfulu castigatu asupra valachiloru, n'au facutu mai multu, decâtu a datu expressiune dorintei generali a natiunei sale.

Basa minunata de impacarea romaniloru cu ungurii!

Dara amu gresitu; nu acésta este bas'a, ci numai ocaziune noua de a aplicá maxim'a de statu adoptata de multu, de a considerá între tôte impregiarile si timpurile pe nationalitatea si poporulu românesc de poporu strainu si veneticu în patri'a sa. Spre a probá acésta afirmatiune a nôstra, amu potea merge departe inapoi pâna unde stâ în legea tieriei: Natiune suferita numai pâna la bun'a placere a principelui si a locuitoriloru tieriei; dara că se nu ni se mai dica si acuma, că prea ne afundamu în trecutulu departatu, vomu atinge aci singurulu casu de candu cu reform'a legeri electorali dinainte cu 10 ani. Dara nu amu avea chiaru documente magiare despre ne mai auditele intrige care s'au tiesutu în aceea epoca în contra dreptului electorale alu poporulu românesc, nici noi insine nu le-amu fi crediutu, candu ni le-ar fi comunicatu numai unii romani inca pe atâtu de onorabili si demni de credintia.

Dupace romanii si sasii din Transilvani'a au fostu sedusi, amagiti si pacaliti că nisce copii a dou'a-ôra în a. 1866, că lasandu'si diet'a loru si drepturile loru, sub pretestu de incoronare se aléga reprezentanti si pentru diet'a Ungariei, mergendu ei acolo, dupa incoronare li s'a mai disu că se mai stea, se conlucre impreuna la regularea conditiuniloru de uniunea Transilvaniei cu Ungari'a. Cu acésta minciuna politica ii portara de nasu pâna în a. 1869, în care timpu apoi si ingrijira a'i invrasbi pe ei aprópe la cutíte (Alt-sachsen, Jungsachsen, Activisti si Passivisti, Siagunisti si Siulutisti, Uniti si Neuniti). Dupa patru ani de asteptare, din conditiunile uniunei nu s'au

mai alesu nimicu nici atunci nici pâna în dio'a de astadi, si cei cari au mai cutediatu se'si mai casce vreodata gurile în acea afacere de viétia, mai antaiu au fostu luati în batjocura, dupa aceea si amerintiati, éra mai pe urma dandu-se parol'a de Dacoromanisti, incepura a zugravi multime de draci pe pareti, pentru-că se bage spaima nu numai în locuitorii magiari, ci si în curtea imperiala, éra Transilvani'a o pusera la discretiunea câtorva familii de aristocrati, dintre cari unora li se detera si câte doue comitate în administratiune, cu ce scopu, vede ori-cine.

Dupace romanii adunati la orasiulu Miercuri în Martiu 1869 luara positiune de resistentia pasiva, éra în a dou'a adunare electorala tinuta în Juniu 1872 la Alba-Jul'i'a se declarara din nou în acelasiu întielesu, de o parte trimisera în colegiile electorali romanesci candidati cu bani multi, că se cumpere suflete la ei cá si în alte parti, de alt'a detera parol'a de „reform'a legeri electorale.“ Agitatiunea durá pâna în a. 1874, candu apoi se nascu sterpitur'a cunoscuta, la a carei vedere unu ilustru barbatu ardeleanu asiediatu în capital'a Ungariei, a versatu câteva lacrimi. Atâtu a fostu amagirea de cumplita!

Pentru-că generatiunile june se'si faca o idea despre intrigele vrasmasiesci pornite cu acea ocaziune în contra poporulu românesc cu scopulu manifestu de a'lu despoia, daca se va potea cu totulu de dreptulu electorale, recomandamu se citésca macaru numai biografi'a baronului Stefanu Kemény dela Ciumbrodu (si Aiudu) publicata de câtra renumitulu advocatu si deputatu Carolu Eötvös dela Aradu în suplementele dela „Pester Lloyd“ 255 et 256 din Septembrie 1881.

Se trecemu preste alte manifestatiuni ale urei acelui baronu asupra romaniloru, pe cari elu ii numia totudeauna în bajocura si cu mare urgia Romani (Romaî, nemt. Römer), éra o carte négra a sa o impluse cu blastematiile romanesci adunate din tóta tier'a, că si cum acelasiu lucru nu s'ar potea face asupra ori-carui poporu din Europ'a si din tóta lumea; dara fiindu elu si deputatu, candu era pe aprópe se se ia în debatare noulu proiectu de lege electorala, redactatu cevasi mai omenesce decâtu legea electorala din 1848, cu censu mai moderatu si cu mai puține restrictiuni, acelu Kemény insocitu si de alti ómeni de sentimentele lui se puse în miscare pe la ministrii si pe la deputati cá se'i róge si se'i conjure, cá nu cumva se implinésca cererile romaniloru, cá-ci de se va scadea censulu, romanii din comitatele Transilvaniei au se castige majoritate preste totu si anume în representatiunile (consiliile) municipali, dupa care atâtu functionarii câtu si totulu are se ajunga pe manile romaniloru, si atunci comitatele Transilvaniei voru fi numai cu numele magiare. Cu tôte acestea tótu se afau între ministrii câtiva, cari nu voiau se asculte pe Kemény si pe partisanii sei; nici chiaru Col. Tisza, care pe atunci nu era ministru, ci capu alu opozitiunei, nu se invoia cu cererea aristocratiloru ardeleni; dara propagand'a facuta de câtra acestia a fostu atâtu de energiósa si perseveranta, câtu în dio'a votarei au scosu majoritate pentru stripitur'a loru. Cu tôte acestea în cas'a magnatiloru era p'aci se fia lapadata acea sterpitura; propagand'a inse s'a pusu din nou în actiune si nu a pausatu pâna ce a ruptu 15 voturi chiaru si de a le prefectiloru, carii altadata stau de regula cá functionari pe partea ministeriului. Pentru-că si publiculu de alte limbi se cunosca natur'a acelei propagande anti-romanesci, alaturamu descriptiunea ei dupa C. Oetvös mai la vale în nota*)

*) Hier im Reichstage gehörte seine Aufmerksamkeit zumeist den siebenbürgischen Angelegenheiten, aber denen gehörte sie ganz und gar. Wenn Etwas nicht nach seinem Geschmack gehen wollte, dann suchte er

S'au mai schimbatu acelea sentimente de aprópe diece ani încóce? Nici vorba. Nu mai departe decâtu înainte cu unu anu, pe candu se impartiau câteva sute de exemplarie magiare între membrii camerelor legislative si la ministri din Memorandulu

alle Abgeordneten von Franz Deák bis zum Letzten auf und suchte durch Bitten und Aufklärungen, oft mit bitterem Humor die Leute auf seine Seite zu bringen. Doch that er dies stets nur in öffentlichen Angelegenheiten, im Interesse des Ungarthums und Siebenbürgens.

Ich will einen Fall von den vielen erzählen. Bittó war Minister-Präsident, Szapáry Minister des Innern und im Abgeordnetenhaus gab das Wahlgesetz zu schaffen.

Szapáry wollte den siebenbürgischen Zensus herabsetzen, und Baron Kemény fürchtete, dass dadurch in allen siebenbürgischen Komitaten die Rumänen die Majorität erhalten würden, so dass der Komitats-Ausschuss, die Beamten und alles Uebrige rumänisch sein würden. Wenn das eintritt — sagte er oft — dann gehören die Komitate nur insofern zu Ungarn, als der Obergespan eine Zeit lang ein Ungar sein wird. Ihm graute vor diesem Gedanken. Aber Szapáry gab nicht nach. Koloman Tisza und das damalige linke Zentrum waren auf seiner Seite und wir konnten kaum mehr hoffen, den 48-er Zensus beizubehalten. Auch von der Deák-Partei hielten es Gorove, Balthasar Horvát und die liberalen Elemente mit dem Minister des Innern. — Deák war damals schon krank.

Einige waren wir Kemény's Ansicht und machten wir für dieselbe in der Deák-Partei auch gewaltig Propaganda.

Unser Plan gelang. Im Zentral-Ausschuss erlangten wir die Majorität.

Der Deák-Klub nahm nach einer erbitterten Disklusion den Entwurf des Zentral-Ausschusses gegen die Regierung an, und auch im Abgeordnetenhaus hatten wir mit 7 oder 8 Stimmen die Majorität.

Damals flüsterete man sich zu, dass Szapáry zur Verhandlung im Oberhaus die Obergespane berufen und sie ersuchen werde, beim siebenbürgischen Zensus den Beschluss des Abgeordnetenhauses nicht anzunehmen.

Es war ein entsetzlich heisser Sommer, und schon Ende Juli oder Anfangs August. Nichtsdestoweniger trafen zur Oberhaus-Verhandlung 18 Obergespane ein. Diese Erscheinung machte uns das obige Gerücht wahrscheinlich.

Eines Abends packt mich der Baron und ladet mich mit erstem Gesicht ein, am nächsten Morgen um halb acht Uhr im „Jägerhorn“-Kaffeehaus zu sein.

Ich fand mich ein. Es waren bereits Stefan Kemény, Josef Jeneý, und wenn ich mich recht erinnere, Johann Hajo's anwesend. Der Baron sagte, wir sollten zum Minister-Präsidenten Bittó gehen und ihn bitten, er möge mit den Obergespanen konferiren; ich als Nicht-Siebenbürger möge der Sprecher sein.

So geschah es. Um acht Uhr waren wir schon im Palais Pallavicini. Bittó sah uns verwundert an, was wir bei ihm in aller Frühe suchen.

Ich trug den Grund unseres Erscheinens vor. Bittó hielt die Sache für nicht wahrscheinlich. Da trat Stefan Kemény vor und sagte im erstem und ergriffenem Tone:

Herr Ministerpräsident! Wir sind hergekommen, um Deine Intervention zu erbitten, damit wir Siebenbürgen dem Ungarthum retten. Ihr wisset vielleicht nicht, wovon die Rede ist, allein ich weiss es. Wenn die Komitatsrepräsentanz und der Beamtenkörper nicht ungarisch sein werden, dann wird Siebenbürgen nicht Ungarn sein. Allein ich will jene Zeit nicht erleben. Ich werde sie auch nicht erleben. Ich bin schon ein alter Geselle, meine Zeit ist nahe. Und ich habe auch kein Kind, ich rede nicht deshalb. Sondern aus dem Grunde, weil ich in ungarischer Erde ruhen will. Ich weiss, dass ich ein Narr bin, Ihr aber seid kluge Leute. Allein ich lasse von diesem Boden so lange ich lebe nicht. Wir, das arme Siebenbürger Ungarthum, sterben ohnehin bald aus, allein, so lange wir leben, stösst uns nicht von Euch fort...

Thränen quollen ihm aus den Augen. Und auch den unserigen. Er wollte noch sprechen, allein er vermochte es nicht. Der ewig wohlgelaunte alte Mann konnte seinem Schmerz nicht gebieten. Der Strahl der Morgensonne schien in den Saal und beleuchtete diese Szene, deren ähnliche der Palast des Minister-Präsidenten noch nicht gesehen. Bittó versprach mit grosser Bestimmtheit, dass er mit den Obergespanen sprechen werde. Er hat sein Versprechen gehalten. Von den 18 Obergespanen stimmten nur der Temeser Obergespan und der Kapitän von Jazygien-Kumanien und noch einer, ich vergass, wer er gewesen, also drei gegen den Beschluss des Abgeordnetenhauses.

romanesco dela 1881 unu barbatu fruntasu dintre romani conversandu cu br. Joanu Kemény vice-presedinte alu camerei deputatiloru, anume asupra legii electorale, acesta respunde romanului: Te incredintiedi pe Dta, că oricare ministeriu, alu lui Tisza ori altulu ar veni la camera cu vre-unu altu proiectu de lege electorale mai favorabilu pentru romani, caderea lui ar fi cá si sigura.

Si br. J. Kemény nu este asia catranitu asupra romaniloru cá altii din acea dinastia aristocratica.

Dara destulu pentru astadi; cá-ci pe romani cu idei fixe totu nu'i poti scapá de gargaunii lor.

Restaurarea in comitatulu Huniádórei.

Dev'a, 4 Ianuaru 1884.*)

In intielesulu convocatoriului publicatu in diariulu dv. membrii municipali romani din acestu comitatu se presentara la mentionat'a adunare din 27 Decembre st. n. a. t. 110 insi la numeru, precum se aflá dupa cetirea catalogului; mai tardiu, in decursulu siedintei, sosira inca 4 insi.

Adunarea se constitui, alegendu de presedinte pe d. Joanu Ratiu; de actuari, pe dnii Fr. H. Longinu si Petru Trutia, toti cu aclamatiune.

Presedintele desfasurandu insemnatatea acestei intruniri, accentuandu puterea solidaritatii in specie necesaria romaniloru, indrumati numai si numai la sine insii; aretandu motivele ce impun romanului a'si dá man'a, a desminti calumniile reutacióse si inventate: cá pe romanulu de aici 'lu ar poté amagi séu intimidá unguirii, si cá i-aru lipsi cunosciint'a de sine, resolutiunea caracterului.

Cu cele mai vii aplause fu primita propunerea solidaritatii, carea cá se nu devina sub óre-care interpretare, prin cetirea catalogului — propusu de d. adv. Popu — facare membru invitatú cá si altii interessati de caus'a nationala ce se presenta avú ocaziune a se declara personalminte pe parola, daca primesce ori ba? Afara de doi, cari parasira sal'a la cetirea catalogului, toti primira solidaritatea cá intru tóte, câte decide maioritatea, se se supuna si minoritatea.

In intielesulu ordinei desbateriloru coprinsu in program'a publicata de cátra clubulu centr. elect., urmá deciderea intrebării, pe cine se se votedie cá vice-comite, dupace, dupa parerea bine discutata si de multori sulevata din partea com. centr. elect., a pasi cu program'a propria nationala, nu erau prospecte de reusitu; pàna candu de alta parte, un'a din cele dóue partide magiare, constituite dejá cu luni inainte, si anume cea alui Lázár György venindu in atingere privata la inceputu cu unii din membri com. centr. elect. se promissese a fi cu ecuitate la program'a nationala romana, inainte de acésta adunare generala a totoror romaniloru si in modu oficiosu se imbiã a ne tinde mán'a, si a promite serbatoresce cá: la casu déca adunarea plenara ar primi conditiunile Lazariste, se obliga si partid'a lui Lázár primindu si ei solidaritatea cu 85—100 magiari de ai sei, a multiumi pe romani in pretensiunile lor, si a votá pe cei designati din partea romaniloru.

Intre astu-feliu de impregiurari, vediendu si romanii absolut'a lor minoritate fácia de maioritatea Barcsay, cumpenindu ofertulu indestulatoriu, se decisera a votá la candidat'a de vice-comite alui Lázár György, ceea-ce se si comunicá partidei Lázár oficialminte, prin 3 membri esmisi, cari fura si insarcinati cu facerea obligamentului reciproc. Totuodata se multiami sinceru comitetului centr. elect. pentru ostenéla si viulu interessu, dupa cari continuarea desbateriloru se suspinge pe alta di sér'a, 28 Decembre st. n.

Alt'a di, in 28 Dec. deschidiendu comitelesupremu adunarea generala consitutionala a municipiului Hunedór'a, puse la votu comisiunea candidatóre.

Romanii primindu solidaritatea, afara de vreo 6—8 insi, cari nu votara de locu, isi detera votulu pe langa candidatii partidei unite, anume pe br. Alesa Nopcsa, protop. Joanu Ratiu si Laurentiu Mara.

Resultátulu fu: cá partid'a Lázár primi numai 174 voturi, pàna candu alui Barcsay 237; asiadara cu 63 voturi mai multu. Magiarii lui Lázár erau deci vreo 50 numai, si nu precum diceau ei 85 pàna 100.

*) Acésta corespondentia ne veni in dio'a in care aparuse Nr. 103 alu diariului nostru. De si noi in acela comunicaramu câte ceva din resultátulu alegeriloru municipali din acestu comitatu, facemu totusi cu multa placere locu acestoru informatiuni, atátu pentru meritulu causei cátu si pentru demn'a si valorós'a tinuta a barbatiloru nostrii fruntasi de acolo. Red.

Cu tóte aceste, din partea prefectului fusera denumiti de membrii in comisiunea candidatóre susnumitii Lazaristi. Votarea pe candidatii de vice-comite isi lua inceputulu pe langa o febrila miscare din partea lui Barcsay, si resultátulu fu, cá partid'a lui Barcsay avú 251 voturi, pàna candu numerulu de inainte de amédi alu Lazaristiloru scadiù la 134 voturi, adeca éra cu 40—50 voturi mai puçinu.

Barcsay reusi cu 117 voturi maioritate de vice-comite, pàna candu inainte de amédi partid'a lui éra numai cu 63 voturi in maioritate, va se dica, cele 40—50 voturi ale lui Lázár trecura in taber'a contraria.

Dintre romani numai 4 insi i-si fransera parol'a data, ceilalti, cari primira in 27 solidaritatea i-si si tinura cuventulu.*)

Batali'a materiala o perdura romanii, dara castigara partea morala ceea ce ne satisface pe deplinu si insuffa respectu si contrariiloru.

Cu respectu vorbeau unguirii despre romani, ii puse in uimire resolutiunea romana, despre care cugetau cá o potu clatiná; intimidari, si corrumperi nu lipsira, dara acelea remasera incercari vane.

Despre alte manopere electorali si de resultátulu alegerei celorulalti functionari vomu da informatiuni ulterioare cátu mai curendu.

Sora buna cu cea din Caransebesiu.

Astadi este cunoscutu la publiculu romanesco intregu, cá gubernulu nu suferé cá locuitorii de nationalitate romanésca din fostulu regimentu granitariu romanesco dela Banatu cá se'si ridice din banii loru unu gimnasiu romanesco in orasiulu Caransebesiu, care este totuodata residentia unii episcopu romanesco de religiunea resariténa orthodoxa. Art. de lege 44 din a. 1868 dà romaniloru totu dreptulu la infiintare de scóle nationali din averile lor, atátu mici, midiulocii, cátu si scóle superiori, éra Maiest. Sa monarchulu a sanctionatu de multu acelu dreptu; gubernulu inse nu vrea.

Acestea se sciau. Ceea ce nu sciuseramu nici noi este urmatoriulu casu din orasiulu Gherl'a in Transilvania. Dupa facerea imprumutului colossalu de cinci sute milióné fl. mon. conv. din a. 1854 pe candu se prepará ocuparea si tinerea de veci a principatelor romanesce, mai tardiu multe comune romanesce, care participasera la acelu imprumutu, au daruitu din obligatiunile de statu sau la bisericile lor sarace sau pentru scóle. Ce e dreptu, acelu feliu de donatiuni n'au placutu la multi neromani din acésta tíera. In comitatulu Doboca mai preste totu locuitu de romani, dara impilati si spoliati fórté reu, prin urmare lipsiti si de scóle, se aflasera vreo 14 comune romanesce, care s'au distinsu oferindu acelea obligatiuni din imprumutulu austriacu numitu celu nationalu, pentru infiintarea unui fondu cu care se se ridice o scóla asia numita centrala in orasiulu Gherl'a, care inca este residentia unii episcopu romanesco gr.-cat. cu seminaru de clerici si cu institutu pedagogicu. Ni se serie cá acelu capitalu formatu din obligatiuni de statu, va fi pàna acuma la 40 mii fl. dara cá administratiunea fiinducá a fostu defectuósa, episcopulu insiste cu tóta rigórea ceruta pentru limpedirea exacta.

Intre acestea prefectulu comitatului baronu D. Bánffy aflandu despre acelu capitalu, nici-una nici alt'a insiste cu tóta cerbici'a, cá acelu capitalu se se impartia la comune, éra nu se se faca scóla. Episcopulu se pune si voiesce se faca scóla centrala. Dupa aceea br. Bánffy a pusu episcopului terminu peremptoriu, cá pàna in lun'a lui Maiu a. c. se'i comunice socotelile si se'i dea informatiuni exacte despre tóta starea acelui fondu.

Nu incape aci vorba, comptabilitatea se fia in tóta ordinea si regularitatea. Dara alt'a este aci intrebarea: Atátu de scurtu a duratu intimitatea intre prelatu si prefectu? Si acestea se fia urmarile laudelor puse in vér'a trecuta de cátra ministrulu Trefort in epistola sa adressata preas. sale episcopului Joanu Szabo?

*) Noi numeraramu in catalogulu publicatu in diariulu dlui L. Réthi vreo 26 romani cari au votatu in partea lui Barcsay; asia dara se pare cá o parte dintre romanii nascuti s'au desbinatu mai de inainte de cátra partid'a romanésca, n'au luatú nici-o parte la conferenti'a romana, in cátu s'a sciutu din capulu locului unde tragu si n'au amblatu cu doi bani in trei pungi cá cei 4 insi. Red.

Se mai scie cá prefectulu isi castigá unu denuntiantu aprigu in person'a unii docente romanesco, care'i calca fórté desu pragulu si nicidecum nu numai de flori de maru; dara pàna acuma se scie curatu numai despre o remuneratiune in suma de 50 fl. adeca de acelea care se mai dau si la alti dascalii cá pretiu pentru propagarea limbei magiare la romani.

Sciri mai noue.

— In locu de politica mare, vomu reflectá pentru astadi la mai multe intemplari singuratece cá totu atátu simptome ale timpului nostru. In capital'a Ungariei pe langa alte furturi si sparsseturi de incuitori s'a furatu in septeman'a trecuta din edificiuulu postei, cum se dice dela nasulu functionariloru si servitoriloru, o lada cu 240 mii florini v. a. adeca aprópe ¼ milionu, sér'a da tocma pe candu se incarcau mai multe ladi cu bani spre a fi transportate la gara pentru Vien'a si alte piatie. Cercetarile cele mai severe si arstari s'au facutu, la lumina inse n'au esitu nimicu. Apoi se nu fure si se omóre prin case?

Totu in acea capitala s'au intemplatú in o singura di siese sinucideri, in alta di urmara alte trei, unde 2 tineri, unulu negutiatoriu, altulu aplicatu la o banca si 1 femeia publica se impuscara in aceeasi camera cu acelasi revolveru si toti au remasu morti. Ei fusesera incurcati intr'unu furtu si apoi urmarile desfrenarei. Pàna si unu baiatu mucosu de 9 ani, se incercá se'si ia viéti'a. In trei comitate ale Ungariei totu mai domnesce statariulu si spendiuratórea.

— In Vien'a au inceputu mai cá si in St. Petersburg. Deunadi fu asasinatu intr'o séra pe la 7 óre unu comissariu de politia pe strada in midiuloculu trecatoriloru, fára cá se póta pune man'a pe asasinu. Totu acolo in 10 Ianuaru dupa amédi doi banditi intrandu in localulu de schimbu (banca) alu Eistert pe strad'a Mariahilf, ii aruncara acestuia nesipu in ochi si ranindu'lu de mórte ii luara sume de bani; pe gubernanta si unu pruncu cari alergasera in ajutoriu, ii ranira asemena, éra pe unu pruncu ilu omorira. Ucigásii au fugitu. In midiuloculu capitalei!

— Din capital'a Romaniei pàna aséra nu ne venira diarie pàna astadi sambata in acesta septemana din caus'a serbatoriloru. Dunarea s'a prinsu in septeman'a trecuta, in cátu unii ómeni cari se jóca cu viéti'a au si trecutú preste ea dela Brail'a sau Galati in Dobrogea. Pàna joi regele si regin'a inca nu se mutasera dela Sinai'a (castelu Pélesiu) in capitala, dara cas'a sa regala a impartitu in ajunulu Craciunului de mancare, lemne si bani la saracii din capitala. Un'a din ficele cele mai nobili ale Moldovei, soçi'a dlui colonelu Perecz, a repausatu dupa lungi suferintie in Romanu.

Militaria.

(Urmare).

§. 22. Incheierea listei de tragere.

Dupa ce consiliulu de revisie a statuatú asupra casurilor de scutire si dispensa, precum si asupra tutuloru reclamatiuniloru la cari au pututu da locu operatiunile recrutarei, procedéda la tragerea la sorti a tineriloru declarati proprii pentru serviciulu militar, notandu in dreptulu fia-caruia numerulu obtínutu; incheie, dupa aceea, list'a recrutarei fia-carei comune rurale sau urbane, o subscrie imediatu si da fia-carui tineru certificatul, prin care se se constate cá a satisfacutu la obligatiunile legii de recrutare, aretandu, pentru cei scutiti in bas'a art. 17 alu legii, infirmitatea de care sunt atinsi, éra pentru cei dispensati in bas'a art. 18 motivele dispensei.

§. 23. Alegerea calarasiloru.

List'a tragerei la sorti stabilita astu-feliu, consiliulu, mai inainte de a procede la tragerea sortiului, va cere declaratiile acelor tineri cari de buna voie dorescu a servi in calarasi cu schimbulu si cari ar indeplini conditiunile cerute.

Daca numerulu doritoriloru intrece cifr'a necesara pentru acésta arma, sortiulu va determiná pe aceia ce trebuie se faca parte din calarasi, éra restulu va urmá rendulu sortiului pentru armat'a permanenta sau teritoriala.

In casulu candu nu se presenta doritori in deajunsu pentru acoperirea contingentului calarasiloru ceruti prin repartitie, consiliulu determina, in acestu casu, din oficiu, pe aceia cari ii ar crede cá au mijlóce a se sustiné in acésta arma, consultandu intr'acésta atátu pe siefulu depositului de recrutare si primaru, cátu si pe comandantulu de calarasi.

Consiliul se va feri însă a da ómeni saraci in calarasi in scopulu numai de a completa cifr'a contingentului.

Alegerea calarasilor se face dupa intréga lista de tragere la sorti a judetului, ne tñendu-se comptu de nici-o alta proportiune pe comune de càtu numai de aceea a averei.

Tinerul odata destinat pentru calarasi, dupa cererea sa, va presentá imediatu recepis'a de lei 300 pentru cumpararea calului, care se va depune in cass'a corpului, conformu regulilor stabilite.

In nici-unu casu nici consiliul de revisie, nici comandantulu escadronului de calarasi nu póte primi in numeraru acésta suma, ci numai recepis'a cassei publice, unde acesti bani au fostu depusi.

§. 24. Alegerea tinerilor destinati pentru flotila.

Tinerii destinati pentru flotila voru fi recrutati pe alesu numai din locuitorii litoralului dunareanu.

Acesti tineri voru fi hotariti de consiliu dupa intréga lista de tragere si mai inainte de a fi supusi tragerei sortiului.

Daca intre tinerii inscrisi dupa litoralulu marei negre dorescu a servi voluntaru in flotila, consiliulu va comunicá numele loru ministerului de resbelu.

§. 25. Tinerii recunoscuti fraudulosi.

Cá unu tineru se póta fi declarat fraudulosu, trebuie se existe o sentintia judecatorésca prin care se se constate fraud'a.

Acesti tineri n'au dreptulu de a invoca motivele de dispensa prevedute la art. 18 din lege. Ei sunt obligati de dreptu a servi in armat'a permanenta numai, si a face unu anu de serviciu mai multu peste termenulu datoritu, daca se recunoscú cá indeplinescu conditiunile fisice cerute pentru acésta.

Prin urmare ei sunt supusi tragerei sortiului atribuindu-li se de dreptu cele de antaiu numere.

§. 26. Tragerea la sorti a tinerilor.

Dupa ce consiliulu a hotaritu:

- Tinerii destinati pentru calarasi;
- Tinerii destinati pentru flotila;
- Tinerii destinati pentru armat'a permanenta preveduti la art. 22 bis din lege;
- Tinerii studenti in medicina, farmacie si veterinarie de nationalitate romana, cari sunt insumati de dreptu in compania sanitara si dedusi numericu din cifr'a contingentului daca ceru amanaarea in bazaa legi speciale a oficerilor de reserva;
- Tinerii recunoscuti cá unici fii la parinti, fara a fi in casulu de a fi dispensati cari de dreptu sunt lasati in armat'a teritoriala, si
- Tinerii fraudulosi cari asemenea de dreptu sunt destinati pentru armat'a permanenta.

Oficerulu recrutoru va cere tinerilor inscrisi pe tabelele de tragere la sorti de a face declaratiile loru daca de buna voe dorescu a servi in armat'a permanenta si anume arm'a pe care ar prefera-o. Daca ei insusiescu conditiunile cerute pentru acésta arma, sunt repartasiti pe la acele corpuri fara a mai fi supusi tragerei sortiului, tñendu-se comptu de circumscripitiunile de recrutare fixate prin inaltulu decretu Nr. 770 din 6 Martiu 1883, si tabloulu de repartitie anualu pe corpuri de trupa.

List'a tragerei sortiului unei comune astu-feliu pregatita, consiliulu procedéda la tragerea sortiului tinerilcru remasi.

Pentru acésta, numerile de tragere a tinerilor sunt scrise pe buletine individuale uniforme, astu-feliu cá totalitatea buletinelor se formeie o serie continua de numere de o potriua cu tinerii remasi a fi supusi tragerei sortiului.

Buletinele sunt numerotate si se verifica numerulu fia-carui din ele pentru a se asigurá cá nu sunt gresite, nici in cantitatea nici in scrierea lor; adica daca in o comuna sunt 28 tineri declarati proprii pentru serviciulu militar, si din acestia 2 tineri sunt condamnatu cá fraudulosi, 2 tineri destinati pentru calarasi, 1 tineru destinat fluotilei, 2 tineri recunoscuti cá unici fii la parinti si alti 2 tineri au declarat voluntaru cá voescu a servi in armat'a permanenta, nu se punu in urna de càtu numai 19 buletine incependu cu Nr. 10 si continuandu până la numerulu 28 inclusivu.

Dupa aceea, tinerii sunt chemati dupa ordinea ce ocupa in tabelele comunelor lor, tragu câte unu numeru care se scrie de către doi primari, cei mai tineri, in doue liste separate, inscriindu-se fia-care nume la numerulu ce i-a cadutu.

Totu atunci oficerulu recrutoru si siefulu de-positului de recrutare iau note asupra aptitudinei tinerilor ce au obtinutu numere mici spre a se vedea daca ei indeplinescu conditiunile cerute pentru a servi in armat'a permanenta si anume pentru ce corpu.

Daca numerile cele mici nu indeplinescu acele conditiuni, casulu e supusu consiliului de revisie care decide, de este locu, a se recurge la numerile urmatóre, facendu adnotatia sa in colón'a observatiiloru a listei de tragere si a registrului matriculu.

Lista tragerei la sorti completata astu-feliu, se incheie si subscrie de consiliulu de revisie, care in urma se publica si se afisiéda de primaru in fia-care comuna a plasei.

Sumariulu materiiloru coprinse in cursulu an. 1883 alu diariului Transilvani'a cá organu alu asociatiunei transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu.

	Nr. foiei.
O excursiune prin istoria pedagogiei la Romanii cei vechi de V. Gr. Borgovanu, dissertatiune	12
Influinta religiei asupra culturii omenești de D. Coltofeanu, dissertatiune	1
Conspectu despre stipendiatii si ajutoratii de asociatiunea transilvana dela urdirea ei până la an. 1882	1
Strainofilia la romani poezia	1
Colorile heraldice a le Transilvaniei regulate sub domnia imperatesei Maria Teresia	2
Datoritiua mamelorua fajia de crescerea si educatiunea copiiloru de Sofia Bria	2
Furnica, apelu pentru propagarea si dezvoltarea industriei de casa	2
Bibliografia: Vechile institutiuni a le Romaniei de Joanu Brezoianu	2
Studie asupra constitutiunei Romaniloru de G. G. Meitani	2
Incuragiarea industriei nationale dupa „Curierulu finantiaru“	5
Economia forestiera si proprietatea forestiera de N. Manolescu	5
Coliseulu sau amfiteatrulu Flaviiloru dupa Vocea romana	5
Inscriptiunile bisericelor armenesci din Moldov'a de episcopulu Melchisedecu alu diecesei de Romanu	5
Biografia episcopului de Buzeu Dionisie Romano de episcopulu Melchisedecu 6-7-8	9-12
Puiu, legenda de Carmen Sylva	5
Doina, originea poeziei poporale la romani de B. P. Hasdeu	6
Sesiunea academiiei romane 1883 raportulu Secretariului generalu	6
Actulu de fundatiune ale scóloru nationali romanesci din Brasiovu si legatele concetatiunulu Joanu Jaga	7
ABCdariu romanescu din sec XVII de dr. Greg. Silasi, adaosu de notitie bibliografice din sec. XVII si XVIII de Aenobarbu (pseudonimu)	9-12
Cultur'a, concordia si labórea trei arme invingátorie dissertatiune de Joanu Butnariu	9
Dissertatiune despre Detunata de J. Popu Reteganulu	12
Cuvente stravechi grecesci in limb'a nostra, de vechiulu professoru Georgu Joanidu	11-12
Foi periodice scientifice si literarie (Revista armatei)	12
Cuventu pronuntiatu de vice-presedintele Jacobu Bologna la deschiderea adunarei generale din Desiu Augustu 1882	13
Cuventu de salutare cu aceeasi ocaziune de J. Velle	13
Necesitatea de a se infintia biblioteci pe la sate dissertatiune de G. Serbu, Sibiu	14
Apelu cátra publicu in caus'a scólei de fetitie dela Clusiu dela comitetulu reanieri de acolo	14
Lumin'a electrica	14
Prodromulu Florei romane de dr. D. Brandza	14
Higien'a respiratiunei (corsetulu)	14
Programulu conosciuniloru ce se ceru pentru gradulu de sublocotenente reserva	14
Dora d. Istria (operele ei s. a.)	14
Poesii si schitie istorice	14
Cuvente crestine in limb'a romana de G. Ghitiu	15
Viitoriulu instructiunei agricole de Joanu Pasereanu	15
Discursulu cu care consiliariulu de curte Jacobu Bologna cá vice-presedinte alu asociatiunei a deschisu in 17/29 Augustu adunarea generala la Brasiovu	17
Respunsulu datu de cátra protopopulu Joanu Petricu in numele adunarei si alu locuitoriloru romani	17
Raportulu comitetului despre activitatea sa de preste anu cititu de cátra secretariulu dr. D. Barceanu	18
Solemnitatea anuala a societatiei limbelor romane din Montpellier de Romanu	19
Cultur'a viiloru, dieciuel'a si phloxera. Cultur'a viiloru si a vermiloru de metasa in Romania	19-20
Orasiulu si castelulu Sinai'a. Solemnitatea intrarei in elu	20
Din budgetulu asociatiunei transilvane pe an. 1884.	20
Ornitologia poporana romana de S. Fl. Marianu, in doue volume recensune si specimine	20
Dissertatiuni despre necesitatea promovarei si protectionarei meseriiloru de parochulu B. Baiulescu	21-24
Cuventu pronuntiatu de dóma Alexandrina G. Mateiu la deschiderea scólei noue de fetitie in Sibiu 1 Novembre	21

Processe verbali.

	Nr. foiet.
Processe verbali ale comitetului asociatiunei transilvane luate in siedintiele din 22 Decembre 1882, 2 et Februaru 1883	2
Item din 16 Martiu 1883	8
Item din 25 Aprile	10
Item 1 Juniu	14
Item din 23 Juniu, 7 et 10 Juliu cu adogerea votulu seperatu in caus'a fondului academiiei si a scólei de fetitie si list'a de bani intrati la cass'a asociatiunei in cursulu anului	15-16
Processe verbali luate in siedintiele I, II, III, IV ale adunarei generale tñute la Brasiovu in Augustu 1883	17-18
Processele verbali ale comitetului luate din siedintiele dela 4, 14, 15 si 16 Augustu, preparative pentru adunarea generala	18
Processe verbali ale aceleasi comitetu din 18 Septembrie si 7 Octobre 1883	20
Item din 15 Octobre si concurse la stipendii si ajutore	22

Fóia periodica Transilvania apare in Sibiu in câte doue cóle pe luna. Se imparte la membrii asociatiunei gratis, éra pentru nemembrii costa 2 fl. v. a. pe anu, éra pe timpu mai puçinu nu se primescu abonamente. Bani sunt a se inainta cu mandatu postale de a dreptulu la presidiulu comitetului asociatiunei transilvane pentru literatur'a romana etc. in Sibiu strad'a Cisnadiiei (Heltauergasse) Nr. 7.

Post'a Redactiunei.

Din lips'a totala a timpului fisicu nefindu noi in strare de a responde si a da informatiuni mai alesu in afaceri private, si adesea omogene, despre care se ceru informatiuni de cátra mai multe persoane onorabili, ne vedemu éra si necesitati a recurge, precum facu si alte mai multe foi periodice de orice limba, la acésta rubrica a redactiunei.

Anuntiuri, publicatiuni dela care se iau taxe de cele aratate in fruntea ori-carui diariu. Aci s'ar pótea da unu respunsu generale: Editorii diariiloru iau taxe dela tóte acelea anuntiuri si publicatiuni, dela care ia si fisculu (statulu) taxe de câte 30 cr. pentru fiacare publicatiune; éra fisculu le ia fara nici-o crutiare, sub pedépsa si executiune, dela orice anuntiu si publicatiune ce mirósa a ceva castigu, comerciu, specula, vendiare, cumparare, cautare de servitiu, de burse si alte ajutore până la atata, in càtu revisorii le cauta pe acelea si pintre scirile diverse, de unde se si nascu multe neplaceri. Ce e dreptu, fórté multe anuntiuri aducu ómeniloru castiguri mari, din care inse ei nu aru voi se dea nici-unu banu.

Pentru anuntiuri de carti nu se iau taxe, mai alesu daca nu li se arata si pretiulu. Noi până acuma nu amu luatú nici-o taxa pentru anuntiuri de carti, inse sub conditiunea observata in tóta lumea civilizata, cá redactiunei se i se trimita macaru unu singuru exemplariu franco, pentru-cá se scia ce anuntia. In Franci'a, in Romania si pe airea se ceru câte doue exemplarie din fia-care publicatiune.

Noi nu luamu taxa si nu vomu lua nici dela anuntiuri de adunari (baluri, concerte, conveniri) filantropice scolastice si literarie sub conditiune inse, cá dupace acelea s'au trecut, se fimu informati, cátu mai curendu, pe scurtu, despre resultatulu lor, éra nu fórté tardiu, la câte 1-2 luni si atunci pe câte 1 cóla, cá si cum s'ar descrie vreo batalia de cele mari.

Recensiuni de carti. La acésta lucrare rapitóre de timpu fórté multu si pretiosu nu se póte obligá cátra nimeni. O redactiune care s'ar angaja cátra republic'a literatiloru cá se faca recensune la tóte cartile câte'i intra in máná, aceea n'ar mai fi redactiune, ci numai recensenta, atunci inse iar lipsi organulu in care se si publice recensuniile. Presupuneti cá i vinu unei redactiuni romanesce, nu francese ori angle cu câte 40-50 colaboratori, numai cincideci de carti pe anu; candu se le citésca si candu se le apretiedie, cá se i remana si timpu pentru ocupatiunea sa principala? Dara apoi care din redactori isi va arogá siesi privilegiulu de geniu universale! Datoriua de recensenti cade asupra barbatiloru de specialitate, professori la catedre diverse, juristi, tehnici, medici, artisti si altii, fia-care in studiulu seu. Redactorii facu recensuni numai daca le remane ceva timpu liberu si daca se pricepu la cutare sciintia sau arta; daca nu, ei lasa recensuni si critice in grija altor'a.

Exemplarie gratis sau cu pretiulu scadiutu. Amu mai aratatu si in altu anu, cá dela noi mergu pe fia-care anu 43 exemplarie neplatite, pentru care numai porto postei câte 104 cr. ne costa 44 fl. 72 cr., éra chartei'a tipariu, espeditiunea etc. etc. a 4 fl. = 172 = 210 fl. 72 cr.

Apoi acei cari ne ceru exemplarie gratis, nu oferu nici macaru porto alu postei si alu expeditiunei, care ar face una intr'alta 1 fl. 50 cr. Noi cunoscemu ca de ex. invetiatorii si altii sunt lipsiti; daca inse s'ar da exemplarie la toti cati le voru gratis, atunci ar merge celu puçinu $\frac{1}{3}$ parte din editiune totu gratis, prin urmare unu deficitu forte periculosu, adeca apunerea ori-carui diariu sustinutu numai din abonamente, ar fi mai multu ca sigura. Exemplarie se potu da cu sutele, sau gratis sau cu pretiuri forte scadiute, numai din foi periodice subventionate grosu cu cate 10—20 de mii, sau din fondurile de dispositiune ale guberneloru, sau din ale partidelor potente, ale caroru cluburi si comitete dispunu de sute de mii, cu scouri precum de sine se intielege, omoritorie pentru alte partide, ceea proba mai deunadi in termini forte tari tocma si aristocratulu „Pesti Naplo“ contra gubernului, despre care arata ca a intemeiatu multime de diarie gubernementali prin comitate, cu scopu vederatu de a face la cealalte concurentia omoritoria.

Se afla in statulu acesta celu puçinu trei mii de comune rurale mai mari, sau curate sau in majoritate considerabila locuite de romani, in care afara de preoti se mai afla si alti carturari; pentru ce nu se insociescu unii cu altii la cate unulu sau doue diarie? Intre sasi si svabi nu vei afla nici-o comuna fara doue trei, pe alocurea si diece foi periodice. Cu ce dreptu pretindemu noi ca se fimu considerati, daca nu ne damu nici educatiune politica, nici economica? A nu sci ce se intempla mpregiuru de noi, a nu urinari progressele altoru opora, insamna ca voimu se ne izolamu de tota a mea si se renuntiamu la cultura.

Vien'a VII Lerchenfelderstrasse 25. Noi amu cunoscutu pe Avramu Jancu forte bine, amu statu cu elu si in corespondentia. In Octobre 1852 dupace ilu lasara se esa din casarma si se siedia la amicul seu Elia M. impreuna cu tata seu, amu statu si noi patru dile aici in Sibiuu. Ve rogu se nu ve precipitati judecat'a. Cu totulu alt'a este biografi'a lui.

Seraievo. Dictionarie germano-romane G. Baritiu, Munteanu nu se mai afla, precum nici alu lui Stamati dela Jasi; se mai afla inse vocabulariulu lui Teochar Alexi dela Brasiovu. Romano-germanu este bunu alu lui Sava Popovici-Barcianu.

— Cartile venite de curendu dela Alba-Jul'a, Arad etc. le anuntiam deocamdata in Transilvani'a pana ce vomu avea timpu de a le citi precum merita.

Conspectulu operatiuniloru

institutulu de creditu si de economii „Albin'a“
in lun'a Decembre 1883.

Intrate:

Numerariu	fl. 46.936,98
Depuneri	„ 99.378,88
Cambii rescumperate	„ 173.905,11
Imprumuturi ipotecari si alte imprumuturi	„ 44.819,59
Interese si provisiuni	„ 16.111,37
La fondulu de pensiune	„ 378,71
Moneta venduta	„ 160.226,03
Efecte	„ 2.198,60
Conturi curente	„ 165.841,34
Diverse	„ 4.825,61
	fl. 714.622,22

Esite:

Depuneri	fl. 130.967,97
Cambii escomptate	„ 183.358,75
Imprumuturi ipotecari si alte imprumuturi	„ 57.890,96
Interese pentru depuneri	„ 960,89
Contributiune si competintie	„ 85,71
Conturi curente	„ 135.893,84
Salarie si spese	„ 2.674,19
Moneta comparata	„ 139.655,98
Diverse	„ 5.493,33
Saldo in numerariu cu 31 Dec. 1883	„ 57.640,60
	fl. 714.622,22

Sibiuu, in 31 Decembre 1883.

Visarionu Romanu m. p.,
Directoru executivu.

J. Lissai m. p.,
Comptabilu.

Convocare.

Societatea „Concordia“ in Blasiu conformu §-lui 15 alu statuteloru ei, si va tine adunarea sa generale in 17 Februaru a. c. st. n. la cas'a comunale din locu, la carea invita cu tota onorea pe onoratiu membrii si pe toti stimatii domni, carora le jace la anima interessulu societatei.

Blasiu, in 31 Decembre 1883.

J. Onisioru,
presiedinte.

G. Carbatu,
notariu.

BIBLIOTECA CENTRALA
SIBIU

Conspectulu

societatei „Concordia“ institutu de ajutorare pentru progressulu opidului Blasiu in Ianuariu 1884.

Intrate:

Cu 31 Dec. in numerariu si cambie	500 fl. 26 cr.
Interesse	„ 19 „ 60 „
Efecte	„ 38 „ 45 „
	558 fl. 45 cr.

Esite:

Inprumutari in cambie	490 fl. — cr.
Spese	„ 58 „ 19 „
Saldo in numerariu cu 31 Dec. 1883	„ 10 „ 26 „
	558 fl. 45 cr.

Blasiu, 31 Decembre 1883.

J. Onisioru,
presiedinte.

N. Pepeloviciu,
cassariu.

„Caliculu“

diariu humoristicu si satiricu, cu bogate ilustratiuni in textu, ese in Sibiu la 1 iacarei luni, brosiuratu, octavu mare, a $1\frac{1}{2}$ cola, sau 18 cola la anu, si costa pe anu numai 3 fl. sau 7 franci, pe $\frac{1}{2}$ de anu 1 fl. 50 cr. sau 3. 50 franci.

Cine voiesce se rida, prenumere „Caliculu“, si deca nu va ride, atunci nu stieride.

Pretiulu abonamentulu se adressadia, mai usioru, prin asemnate postali (Postanweisungen, Posta utalvány) la administratiunea „Caliculu“ in Sibiu. Cine colectedia 5 noi abonenti, primesce unu exemplariu gratuitu.

Administratiunea „Calicului“.

Cu acestu Nr. 104 se termina cursulu anulu alu VI-lea alu „Observatoriulu“, era pe anulu 1884 se incepe cu Nr. 1 miercuri in 4/16 Ianuariu.

Multiamindu pentru binevoitori'a inbraciosiare cu care a fostu primitu acestu organu de publicitate alu nostru, felicitamu pe oo. nostrii domni abonati de anulu nou, implorandu-le dela Ddieu totu binele pe care lu dorescu pentru sine si ai loru. Red.

Bibliografia.

Spre a respunde la diverse intrebari ce ni se facu despre Memorialulu conferentiei generale romane tinute in Maiu 1881 la Sibiu, si dupace suntemu informati, ca multime de romani interessati in cauza si cunoscatu de carte nici pana astadi nu'lu au, dupa trecere de mai multe luni anuntiamu din nou acelu operatu, in care conformu programei stabilite de catra acea adunare, se specifica si afirma drepturile nationali si politice ale poporulu romanescu din Ungari'a si Transilvani'a cu argumente, pe care in cursu de unu anu dela aparitiunea loru nu le-a infrantu nici-unulu din adversarii romaniloru cu alte argumente logice si sanetose, decatu folosindu-se ici colo de unele sofisme usiore, sau de insulte nedemne, au trecutu pe langa ele inchiaindu diatrib'a loru cu sententi'a: „Chiaru asia se fia, noi inse nu voimu se fia asia.“

Nici-odata romanii n'au avutu trebuintia mai mare decatu a cuma, de a'si improspeta tote acelea temeuri cu care au ei se'si apere caus'a loru sacra in totu timpulu si in totu loculu. Apoi fiindu ca la editiunea a dou'a a textulu originalu romanescu s'au adaosu atatu processele verbali ale conferentiei si acte de ale comitetulu electorale, catu si chiaru cateva din interessantele si multu instructivele discursuri sau oratiuni ale membriloru conferentiei, care isi voru avea pentru totdeauna valoarea loru reala, anuntiamu prin acesta, ca din editiunea a dou'a se mai afla cateva sute de exemplarie depuse in comisiune si se potu trage atatu de a dreptulu si forte promptu prin posta dela librari'a W. Krafft in Sibiu, catu si prin oricare alta librariu din tote locurile pe unde se afla librarii, precum in Brasiovu la N. J. Ciurcu, in Clusiu la J. Stein, in Gherl'a N. F. Negrutiu, in Budapest'a, Oradea, Aradu, Temisiu'a, Lugosiu, Caransebesiu, Oraviti'a, Dev'a, Alba-Jul'a, Blasiu, Gherl'a, M.-Sighetu, Satmaru, Cernauti, etc.

Totu la librari'a W. Krafft se afla acelasu memorialu de vendiare in alte trei limbi, magiara, germana, franceza asia cum se vedu titulate mai la vale cu pretiurile aratate.

Memorialulu compusu si publicatu din insarcinarea conferentiei generale a reprezentatorulu aletoriloru romani, adunati la Sibiu in dilele din 12, 13 si 14 Maiu st. n. 1881, prin comitetulu seu esmisu cu acea ocaziune. Editiunea a dou'a.

Inavutita cu actele conferentiei, o scurta excursiunu critica si cu o serie de discursu politice tinute ie conferentia. Pretiulu 1 fl. 5 cr. francate.

Emlékirat. A román választók képviselőinek Nagy-Szeben 1881 évi Május hó 12-étől, 14-éig tartott egyetemes értekezlete meghagyásából szerkesztette és közzéteszi a kiküldött bizottság. Fordítás. 1 fl. 5 cr.

Memorandum, im Auftrage der Generalconferenz der zu Hermannstadt vom 12. bis 14. Mai n. St. 1881 versammelten Vertreter der rumänischen Wähler verfasst und veröffentlicht vom entsendeten Ausschusse derselben. (Aus dem rumänischen übersetzt). Preis 1 fl. cr.

Memorandum composé et publié par le comité élu par l'assemblée générale des représentants des électeurs roumains tenue a Hermannstadt le 12, 13 et 14 Mai 1881. Paris. E. Dentu, Libraire Editeur. Palais-Royal, Galerie D'Orleans 13. 1883.

— Verzeichniss einer Auswahl von Lehrmitteln aus dem Verlage von Eduard Hölzel, Wien. IV. Louisengasse 5, mit zwei Lichtdruckbildern. Ausgegeben im Qai 1883,

— Sprachvergleichung und Urgeschichte. Linguistisch-historische Beiträge zur Erforschung des indogermanischen Alterthums von Dr. O. Schrader. Fomat gross 8°, 488 pag. — Jena, 1883. Hermann Costenoble.

— Anuariulu asociatiunei generale a studentiloru universitari din Romania. Bacau 1882. Volumulu III. — Bucuresci, 1883. Tipografi'a Alesandru A. Grecescu.

— Revista corpulu didacticu ruralu, judetiulu Tulcea. Anulu I, Nr. 1. Apare de doue ori pe luna, Abonamentele: Pentru Romani'a pe anu 5 lei, pe siése luni 3 lei. Pentru strainatate pe anu 6 lei 50 bani. Pentru studenti pe anu numai 3 lei. Diuariulu se pote gasi si cu Nr. a 25 bani libraria Mihailidi Tulcea. Anunciurile 50 bani linia. — Tulcea, 1883. Tipografi'a „Romana“ B. Silbermann.

— Toxar sau convorbire despre amicitia intre unu Grecu si Scytu, de Lucianu. Traductiune din elenesce de Demetriu Matheescu, professoru de limb'a elenica la liceulu din Baladu. Pretiulu unu exemplariu 1 leu nou. — Barladu, 1883. Tipografi'a asociatiunei „Unirea“.

Pretiurile cerealeloru

si altoru obiecte de traiu au fostu la

12 Ianuariu st. n. in Sibiu:

Grâu, dupa cualitati	1 hectolitru fl. 7.20—8.—
Grâu, amestecat	„ 6.—6.80
Secara	„ 4.80—5.20
Papusiuiu	„ 4.60—5.—
Ordiu	„ —.—
Ovesu	„ 2.60—3.—
Cartofi	„ 1.80—2.20
Mazare	„ 7.—8.—
Linte	„ 9.—10.—
Fasole	„ 6.—7.—
Lardu (slanina)	50 Kilogram. „ 74.—76.—
Untura (unsore topita)	50 „ „ 55—60
Carne de vita	„ 1 „ 42—44
Oua cate 10	„ 35—45

Amiculu poporulu

calindariu pe anulu visectu 1884

Anulu XXIV.

Cuprinsulu: Cronologia pe anulu 1884. Pascalia seu semnele cronologice. Serbatorile si alte dile schimbatoare. Cele 12 zodii din calea soarelui. Cele patru anotimpuri. Intunecimi. Regintele anulu. Calindariulu iulianu si gregorianu cu serbatorile, dilele numeloru si evangeliile dumineloru. Sistem'a planetara a soarelui. Calindariulu evreicu dupa stilulu nou. Conspectulu lungimele dileloru. Calindariu istoricu. Genealogia caseloru domnitoare. Tabela de procente pentru intabulatiuni. Caile ferate ale statulu reg-ung. Calindariu postal. Serviciulu telegraficu. Mesura de distantia. Tergurile in ordine alfabetica din Transilvani'a, Ungari'a, Banatu si Romani'a. Tabela de interese. Scara taxelor de timbru.

Foi pentru invetiatura si petrecere: Omulu, de Carmen Sylva. Ciprianu Porumbescu, cu portretu. Unu soçu de caletoria fiorosu. O aventura curiosa. Din Salisburgi'a, in done xilografii. Despre politie. Cocosulu. Poesii. Fericirea din momentu. Anunciuri.

Pretiulu cu tramiterea francata 50 cr.

Se afla de vendiare la

W. Krafft
in Sibiu.

11

Editoru si redactoru responsabile: G. Baritiu.
Tipariulu lui W. Krafft.